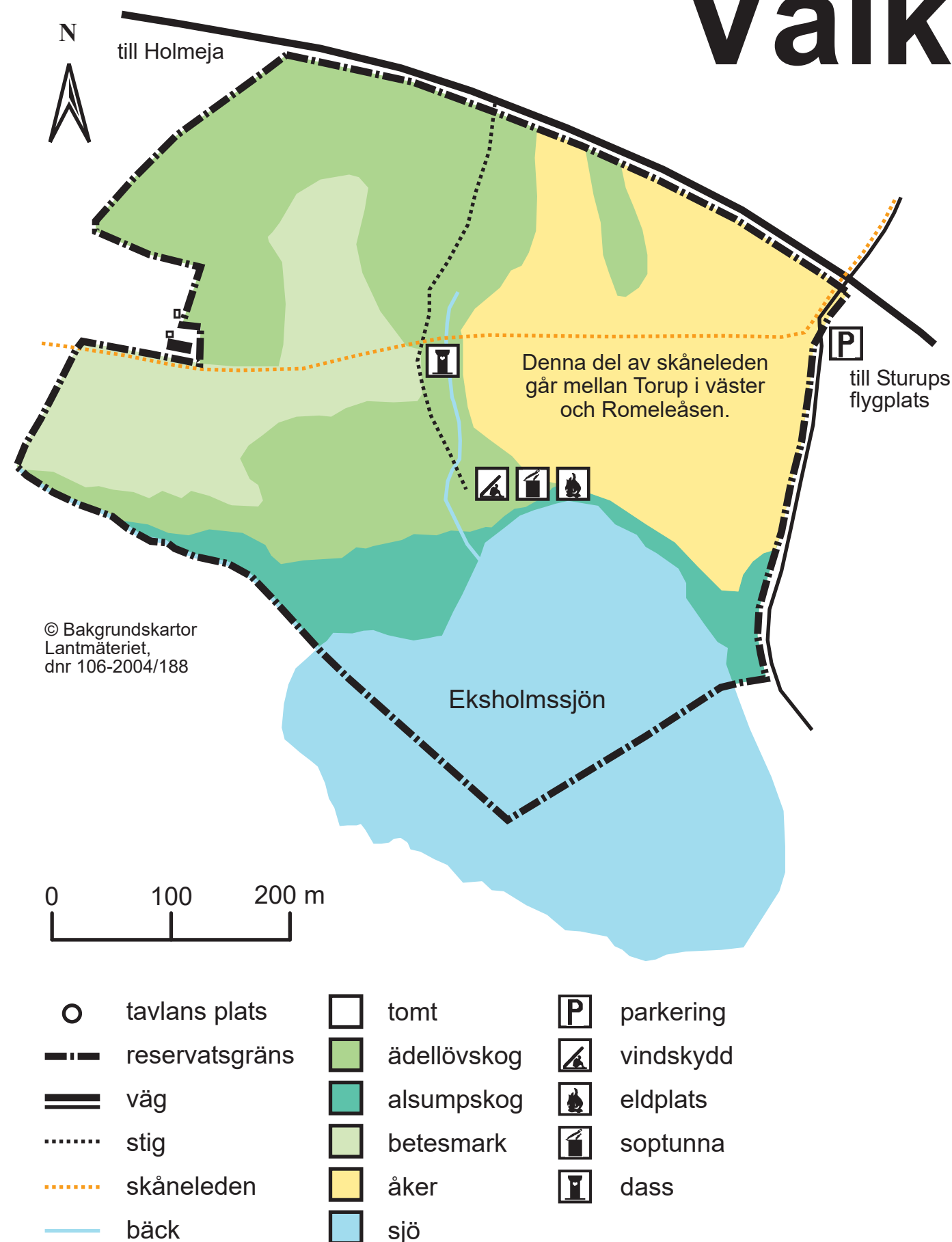

NATURRESERVAT

Välkommen till Eksholm

© Bakgrundskartor
Lantmäteriet,
dnr 106-2004/188

Naturreseptatet Eksholm avsattes 2003 och omfattar ca 26 ha varav ca 21,2 ha land och 4,6 ha vatten. Området förvaltas av Länsstyrelsen i Skåne län. Syftet med reservatet är främst att bevara ädellövskogens rika insektsfauna som är beroende av gamla träd och död ved. Området har också ett stort värde för friluftslivet. Området (skogen och sjön) ingår i EU's ekologiska nätverk av skyddade områden, Natura 2000, avseende såväl naturtyper som den speciellt skyddsvärda arten ekoxe.

Präglat av den senaste istiden

Området är ett dödislandskap med omväxlande dödisgröpar och tappningsrännor. Eksholmssjön är ett typiskt exempel på en sjö som bildats i en dödisgröpa. Dödis kallas ett större isblock som vid avsmältningen avsnördes från huvudisen. Runt om dödisen avsattes grus- och sandmassor av smältvattenströmmarna. När dödisen till sist smält bort lämnade den en håla i marken efter sig.

Ädellövskog och alsumpskog

I den rika ädellövskogen växer huvudsakligen bok, men även ek, avenbok, al och fågelbär. På våren täcks marken av vitsippor i mängd. Vanliga arter lite senare under säsongen är myskmadra, gulplister, harsyra, skogsbingel, buskstjärnblomma, lundstjärnblomma och lundslok. I sumpskogen växer klibbal med inslag av björk och enstaka ekar. Här hittar man arter som strandklo, kärrsilja, kalla och älgört. I sjön finns bland annat vit näckros och gäddnate.

Rik insektsfauna

Området har en rik och intressant insektsfauna, som är knuten till död eller döende ved. Bland annat har man funnit ekoxe samt ytterligare fyra skalbaggsarter som är rödlistade, dvs upptagna på den nationella listan över hotade arter. Även två rödlistade lavar är funna.

Markhistoria

Området har legat under gården Eksholm som tidigare var sergentboställe. Torpet som ligger i västra delen av området har troligen tillkommit under 1700-talet. Skogsmarken har varit trädbevuxen åtminstone sen början av 1800-talet, men har troligen varit mera öppen. I handlingar från 1878 beskrivs den som "Äng, skogbeväst", medan de idag öppna markerna var åker eller äng. Det finns många spår av tidigare markanvändning på området. Ett stort antal sten- och jordvallar finns kvar. De gamla vidkroniga träden visar på hur man tidigare topphuggit (hamlat) träden.

Skötsel

Ädellövskogen ska skötas så att gamla, grova träd gynnas och på sikt också kan ersättas av en yngre generation. En del träd kommer att topphuggas och högstubbar och död ved lämnas kvar för att gynna insekts- och även fågellivet. Alsumpskogen vid sjön kommer att lämnas orörd.

Länsstyrelsen i Skåne län

Ekoxen är Europas största skalbagge. Hanen kan (inklusive de långa käkarna) bli cirka 8 cm, medan honan som har betydligt mindre käkar är ca 4 cm lång.

Ekoxens larv är beroende av död, grov ved för att kunna utvecklas. Larvutvecklingen är lång och anses kunna sträcka sig över fem år. Som fullbildad skalbagge lever hannen bara ett par veckor, medan honan kan bli drygt det dubbla. Arten är värmeälskande och trivs i solbelysta sluttningar där träden står glest.

Ekoxe
Lucanus cervus

Illustration: Martin Holmer

Visa hänsyn i naturen

Till skydd för områdets naturvärden har länsstyrelsen utfärdat särskilda bestämmelser.

Inom reservatet gäller bland annat förbud att:

- gräva, borra, mejsla, måla eller eljest skada block, terrängform, levande eller döda träd, buskar och stubbar, undantaget markeringar för Skåneleden,
- plocka eller gräva upp växter,
- elda utom på anvisad plats,
- på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller liknande ljudanläggning,
- tälta eller ställa upp husvagn, campingbil eller liknande med undantag för tältning i direkt anslutning till vindskyddet på Skåneleden,
- medföra ej kopplad hund,
- rida eller cykla annat än på vägen,
- framföra motordrivet fordon eller parkera annat än på anvisad parkeringsplats, (gäller ej servitutsägare eller besökande till denna och inte heller markägaren eller dennas nyttjanderättshavare i samband med skötsel av jordbruksmark),
- framföra motorfarkost på sjön,
- bygga anordningar eller anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift, snitsel etc - undantaget markeringar för utmärkande av naturreseptatet och Skåneleden.